

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukés és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Ottó Maasz), Schalek Henrik Opperlik Alajos, Dukés M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Herz I. és Vazina R. hirdetési irodájában

62. szám.

BRASSO, Kedd, június 2-án.

I-ső évfolyam 1885.

Válasz Brassó város polgármesterének.

VI.

A város közepén, több épület közé beékelve vannak a mészárszékek elhelyezve, melyek sok fabódéból állanak, köröskörül nagy épületek által vannak körítve és a bejárat, valamint a kijárás ezen mészárszékeknek igen szűk. — Mindenki, ki ezen fabódékat valaha látta, azonnal konstatálhatta, hogy ezen mészárszékek valóságos és annál veszedelmesebb tűzfészket képeznek, mert ha ott valaha — mitől Isten óvjon! — tűz üt ki, ott oltani és menteni lehetetlen, mert oda sem tűzoltó, sem fecskendő nem közeledhetik.

Ezen fabódék tehát évek óta veszélyeztetik a várost, ezt mindenki igen jól is tudja, sőt tétetett is már — mint tudom — indítvány, hogy ezen bódék más tűzmentes építkezéssel helyettesítsenek, vagy hogy oda egy földt bazár állítsassék. És ezen indítvány már évekkel ezelőtt tétetett; hát mit tett a polgármester ur arra nézve, hogy a város ezen folytonos veszélyt rejtő tűzfészektől megszabadítsassék és hogy a tett indítvány valahára megvalósítsassék? Tudtommal semmit; pedig hát minden más városban a polgármester minden erejét és igyekezetét arra fordította volna, hogy a várost ezen különben is gyarló kinézésű tűzfészektől megmentse.

És hogy innen ne menjünk messze, ott a mészárszékek közelében, a színház-utczának a piacra rugó sarkán van a városnak egy nagy épülete, melynek emeletében minden héten egyetlen egy napon — pénteken — egy pár csizmadia kész áruját árulja; a hét többi napjain ezen emelet zárva van és a városnak mit sem hajt.

Ezen házát a városnak „Kaufhaus“-nak hívják és ezen elnevezésből azt kell következtetnünk, mikép ezen ház arra volt szánva, hogy abban Brassó város iparosai áruikat kiárassítsák s valószínű is, hogy régebben ezen czélt valósította meg ezen épület.

Mint tudom, már régebben is történtek indítványok, de újabb időben iméltettek arra nézve, hogy ezen ház emelete rendeltetésének adassék vissza, hogy az engedtsék át Brassó város iparosainak avagy az ipartestületnek a végre, hogy oda minden iparos kész áruját

beadhassa, hogy az idegen vevő a nap bármely órájában összes szükségleteit beszerezhesse egy helyen, hogy az idegen, ha városunkba jön, ne legyen kénytelen házról-házra járni, hogy megtudja, Brassó mely iparcikkeket állítja elő, és hogy mit hol vehet; s hogy az iparos is — ami a mai világban igen nagy jótétemény — addig is, míg áru eladatnak, a „Kaufhaus“-ba beadott áruira némi előleget kaphasson, hogy ezen előleggel tovább dolgozhasson és hogy időközben legyen miből megélni.

Az iparosok érdeke ezen városban igen fontos és az iparosok érdekeit minden téren előmozdítani a város egyik legfőbb feladata és kötelessége, mert a városi polgárok legnagyobb része iparosokból áll és ezek jólététől és adóképességétől függ a város jóléte is.

Mit tett a t. tanács ezen u. n. „Kaufhaus“ érdekében? és mit tett egyáltalán iparosaink érdekében?

Tudtommal semmit! És hogy miért nem tett, nem tudom; annyit azonban igen is tudok, hogy Brassó, mely évszázadokon át hírneves és tekintélyes iparos város volt, ezen hírnevét és tekintélyét elvesztette, és hogy iparosaink legnagyobb része, kik régebben és csak az utóbbi évekkel ezelőtt is virágzó ipart űztek, tönkrementek, elpusztultak vagy elvándoroltak, de nem azért, mintha iparukat nem folytathatták volna, avagy iparcikkeik kelenődésnek nem örvendtek volna, hisz a megmaradt egy pár iparos czikkeit most is tudja értékesíteni! — hanem elpusztultak azért, mert a város részéről mi támogatásban sem részesítették és mert a városi vagyon rossz kezelése miatt az adók folyton növekedtek.

A kormány természetesen ily körülmények között, midőn a város részéről a támogatás hiányzik és a községi adó nő, hiába igyekszik mindent megtenni az ipar érdekében, mert a kormány segélye nem elegendő, ha a község ez irányban indifferens és a kormány intenczióit elő nem segíti; már pedig kérdem a t. polgármester urat: hát mikor és mely irányban tett valamit ő vagy Brassó város tanácsa az utóbbi években a brassói vagy hazai ipar érdekében, azon ipar érdekében, mely most nagy válság alatt áll, melynek minden felől támogatásra, segélyre van szüksége és a mely

ipartól függ vagyonosodásunk, hazánk felvirágzása?

Tudtommal ez irányban az ipar érdekében mi sem történt, — de igenis történt elég arra, hogy az iparüzés nehezítették és elnyomassák.

Dr Weisz Ignác.

Miniszterválságról beszéltek néhány nap óta Budapesten. és pedig b. Kemény és gr. Széchenyi miniszterek lemondásáról volt a szó, mely hirt az O. É. alaptalannak nyilvánítja. A dologban volt valami, a mennyiben a minisztertanácsban differenciák merültek fel a két miniszter között, de e differenciákat a kiállítási ügyek okozták, nem pedig azon körülmény, melyet ennek okául azok mondanak és mely képzhetetlen, hogy t. i. Móricz Pál egy ugyanazon czim alatt kétszer vett fel 50.000 frtot a bihari vasutakra, és pedig egyszer a közlekedési, s egyszer a kereskedelmi miniszteriumnál. Az ilyesmi nem történhetett meg.

A román kereskedelmi konvenczió. Junius hó elején az osztrák-magyar monarchia bukaresti követe a román kormánynak át fogja nyújtani a fennálló kereskedelmi konvenczió felmondására vonatkozó nyilatkozatot.

Az angol-orosz tárgyalások. A Daily News a leghitelesebb forrásból írhatja, hogy Oroszország válasza az afghán határra vonatkozólag tett angol ellenjavaslatokra, mely május 29-én érkezett meg, e javaslatok elfogadását tartalmazza, tehát az egész határkérdést kielégítő módon oldja meg. Maruchak és Zulfikar afghán birtok marad. A határ-vonal főbb pontjait már végleg megállapították s a tárgyalásoknál mindkét fél a legbarátságosabb és legbékülékenyebb hajlamot tanúsítja, kölcsönös óhajtasuk levén, hogy e kérdés, mely egykor fenyegető volt, megoldást nyerjen.

Városi perek.

VI.

Rosner J. R. haszonbérbe vette Brassó városától 1874. január 15-től 1882. október 31-ig tehát 9 évre a városháza alatt lévő mérlegelési helyet és a mérlegelési jogot évi 502 frt bérért, és ezen szerződésben, mely különben csak majdnem másfél év múlva azaz 1875. ápril 6-án lett a felek által aláírva a 22. §-ban határozottan az mondatott, hogy „a pénzért való kizárólagos mérlegelési jog egyedül bérlet illeti, továbbá, hogy „senkinek sem szabad heti vagy országos vásárok alatt a belváros területén saját áruit privát mérleggel mérlegelni.“

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Az orosz terjeszkedés.

Irita Radányi József.
(Vége.)

Erre következett 1865-ben Taschkend elfoglalása a khokhandi kánságban.

1866-ban a háboru Bocharával, mely Chodschand és Dschisak városok bevételét eredményezte. — 1868-ban új háboru Bocharával és Samarkand meghódolttatása. — 1871-ben már chinai területre látjuk lépni az orosz hódító seregeket, vagyis a Balkasch-tóba ömlő Ily-folyó vidékére, hol China gyengesége folytán egy, magát tőle függetlenné tett állam, a guldshai chanatus keletkezett. Mivel ezen chanatus szultánja, orosz források szerint, saját alattvalóinak betöréseit orosz területre tétlenül nézte, sőt az orosz alattvalók (kírgisek) lázadásra ingerlését is nemcsak eltűrte, hanem e mellett az orosz határszéli hatóságokkal szemtelen hangon beszélt; ily kényszerhelyzetben nem vala más mód, mint e folyton háborgó kánság fegyveres okkupációja. Végleges bekebelezése Orosz-Turkesztánba természetesen idővel ki nem maradhat. Van tehát a muszkának is, előbbi chinai területen, egy Boszniaja. Ettől délnyugotra, szintén chinai területen fekszik egy más szomszéd állam: Kaschgaria. Mig ennek uralkodója Jakub Bek élt, közte

és Oroszország között barátságos viszony állott fenn, mert az ő szoros országlása, alattvalóit Orosz Turkesztan háborgatásától visszatartotta; de Jakub Bek néhány év előtt meghalt, s így minden attól függ, vajjon utódjának oroszbarát politikája tartós lesz-e, vagyis alattvalói a szomszéd orosz lakókat békében hagyják-e, minthogy ellenkező esetben Kaschgaria annectálásának is be kell következnie, minek keresztyülvitele, daczára a hegyszorosokban Jakub Bek által épített erődöknek, különös nehézséggel nem járand.

Az bizonyos, mondja Petzholdt, egy muszkakerésű, Középázsiait beutazott tudós, hogy Oroszország, épen úgy mint Indiában Anglia tette, a hódítás és bekebelezés útján fog haladni mindaddig, míg az ő területe és Afghanistan közt fekvő kis államok mindnyájon fegyverhatalommal meghódítva nem lesznek, vagy röviden mondva, míg Oroszország határkaróit a Hindukuschnál, azaz: a turkestáni medence szélén, be nem verte, mert csak akkor lehet szó jó és biztos határról. Oroszország ugyan, fejtegi tovább Petzholdt, Anglia sürgetésére beleegyezett abba, hogy a felső Amu-Derjától délre, és a Hindukuschtól északra fekvő államok, köztük Badachschan is, Afghanistan uralkodójának hatalma alá vettessenek, minélfogva ezen területek elfoglalása nemcsak Afghanistannal idézne elő háborut, hanem Angliával szemben is casus belli-t képezne; de az angol nagyszájúság csak fenyegetni

szerez, komoly föllépésre azonban nem egykönnyen szánja el magát. E mellett ismeretes tény, hogy a szó alatti országok lakói, az afghánokat, kik mint hódítók jöttek közéjük, rendkívül gyűlölik, s e miatt ott folytonos lázadások törnek ki, melyekkel az afghánok csak legnagyobb erőfeszítéssel képesek szembe szállani; ama népek tehát másképp nem lehetnek boldogok és elégedettek, hanem ha nálunk is a kancsuka fog rendet csinálni . . . Igen, ez a kancsuka uralom egész Közép-Ázsia jövője, melynek megvalósításához a muszka ravaszság, barbárság kiirtása, civilizáció terjesztése s más ilyen phrasisok hangoztatása mellett, szívós kitartással tör előre . . . Ezen nemes czél elérése azonban még sok fáradságába kerülend, mert noha Bochara és Khina — megnyirbáltatásuk folytán — tényleg orosz vazall államokká süllyedtek, belügyekben souveránitásuk még fennáll, melynek megdöntésére folyton keresni kell az alkalmat.

Mi különösen Bocharát illeti, ezzel a barátság igen jó lábón áll; hogyne is, hiszen ennek emirje a czáraak igen hasznos szolgálatot tett, midőn ez, 1873-ban a khivai kánság tartományait az O x u s jobb partján hatalmába kerítette. De majd más fordulatot vend a dolog, Mihelyt Masaffar-Eddin a mostani uralkodó meghal, vagy alattvalói, mivel erősen gyűlölik, esetleg elkergetik. Egyik mint másik esetben zavarok támadnak, és az orosz kénytelen lesz Bocharát „nolens

Az 1876-ik év január havában az új mérlegek behozatván, a szerződés 22. §. illuzióriussá vált, mert ezen időtől kezdve, de már azelőtt is kiki áruát szabadon mérlegelte saját mérlegén s így a város midőn egy kizárólagos jogot adott ki bérbe, melyre privilégiuma sem volt, bérlet ezen jogában még sem tartotta.

Rosner J. R. látván azt, hogy őt kizárólagos jog nem illeti, hogy őt a város ily jogban megtartani sem tudja és különösen, hogy a tetemes bér mellett károsodik is, mivel a város őt a szerződés alól felmenteni nem akarta, 1878. január 5-én rendes keresetet indított a város ellen a szerződés felbontása iránt.

Ezen pert — mert a város makacsul ragaszkodott a szerződéshez — Rosner elvesztvén és így látván azt, hogy a szerződés alól nem szabadulhat 1880. szeptember 1-én kártérítési keresetet indított a város ellen, az addig lefolyt 6 évre nézve.

De volt Rosner a város érdekeire is tekintettel; 1882-ben a képviselő testülethez is folyamodott a szerződés felbontása iránt, azonban hasztalanul, mert a szerződés alól itt sem mentetik fel.

A pert tehát Rosner folytatni lévén kénytelen, a két alsóbb bíróság Brassó városát az első 6 évi bérlet idejére nézve 2790 frt 75¹/₄ kr kártérítésre ítélte el, a curia pedig 2160 frt 75¹/₄ krt kártérítést és 150 frt perköltséget ítél meg Rosner részére.

A per ily kimenetele következtében kétségtelen, hogy a város károsodott, mert ha Rosner a 6 évre per 502 frt 3072 frtot fizetett is bér fejében, ha ezen összegből levonatik a Rosner részére megítélt 2160 frt 75¹/₄ kr és a 15 frt költség tehát 3210 frt 75¹/₄ kr, akkor Rosner az egész hat éven át 761 frt 72¹/₄ ezért birta azon helyiséget, mely 6 évre bizonyára többet hajthatott volna, arról nem is szólva, hogy ezen két per a városnak magának mi perköltséget okozott.

Ezen per tekintetében kétségtelen, hogy hiba volt a szerződés 22. pontjában egy kizárólagos jogot kiadni bérbe, melylyel a város nem birt, hiba volt Rosner a szerződés alól fel nem menteni és hiba volt vele perelni, miután ő maga többször adott alkalmat a békés kiegyenlítésre.

Hogy kit terhel itt a hiba? nem kutatom, de valószínűleg azt, a ki a szerződést kiállította és azt ki azt aláírta a nélkül, hogy azt alaposan tanulmányozta volna s a terheli azt, kinek kötelessége lett volna az ügyet alaposan és behatóan tanulmányozni véleményt adni a tanácsnak és képviselő testületnek.

De terheljen a hiba bárkit, az tény, hogy itt is károsodott a város, és ezen kár mindenesetre első sorban minket az adózó polgárokat sújt és a fenti kárt még ki sem fogjuk heverni, már le fog jönni Rosnernek másik kártérítési pere, mely az utolsó 3 évet bérletet tárgyalja s ez ügyben valószínűleg épp így elítéltetünk.

Mindezen per pedig elkerülhető lett volna, ha Rosner a város a szerződés alól felszabadítja.

X.

Törvényszéki csarnok.

A kir. curia idei márczius havában igen érdekes határozatot hozott ama szenzációs ügyben, mely 1882. évi ápril 7-én Kézdi-Vásárhelyen a »Szarvas« című vendéglőben lejátszódott. A főszereplő tudvalevőleg

volens egészen anektálni, épen úgy mint 1876-ban Kokánnal eljárni kénytelen volt. Mind ez csak idő kérdése. Pedig szegény Mosaffer-Eddin külön követség által fejezte ki szerencsekívánatait a csárnak Kokan elfoglalása felett, s még egyik fiát Pétervárra is küldötte neveltetésére végett. Mind hiába mondja — Petzholdt, nem kívántatik különös éles szem annak belátására, miszerint a jó viszony a két állam közt tartósan fen nem állhat.

A khivai kánság helyzete épen ilyen ingatag, ennek emirje 1873-ban legyőzve, kénytelen vala az Amu-Derja partján fekvő birtokáról lemondani, melynek árában országglási függetlensége bár meghagyatott, sokáig ez sem tarthat, mert az országában támadható nyugtalanságok vagy lázadások elfojtását szerződésileg elvállalta; már pedig ezek, mint a legutóbbi bolgár, szerb és bosnyák lázadások megmutatták, könnyen támadnak, s így a békeszerető szomszéd előbb-utóbb kényszerülve lesz a rend érdekében közbelépni, illetőleg az ezen kánsághoz tartozó egész földet birtokába venni.

»Az egész turkesztáni mendencének oroszszá kell lennie. Ez az ország jövője. Rend, nyugalom és béke honosul meg azután mindenütt, hol eddig rendetlenség, lázadás és háboru uralkodott. Kiirtva lesz a középszerű barbárság; Oroszország a jelen és utókor előtt érdemessé tette magát.« Ily hangzatosan végzi Petzholdt orosz érzelmeinek tolmácsolását.

De ha csupán a turkesztáni mendence a kitűzött cél, miért csapott át még is a muszka falánkság chinai területekre? Továbbá, miért használja Petzholdt ur e szavakat: »Orosz bátorság és orosz hatalom lép a perzsa gyávaság és perzsa gyengeség helyébe?«

az időközben a kérdéses dulakodás alatt rajta ejtett nehéz testi sértés következtében el is halt Cseh Emil volt, kit nemcsak Kézdi-Vásárhelyen és vidékén, hanem Brassóban a legjobb körökben ismertek. Mint a vizsgálatból kiderült, nevezett napon és időben Quirini Kálmán pénzügyőri szemlész kártya jövedéki kihágás nyomozása végett Ráduly János p. ü. felvigyázónak adott előleges utasítás után megjelent a »Szarvas« vendéglőben. Midőn Quirini látta, hogy Cseh Emil is a fogadóba jött és ott Quirini a vendéglős által figyelmeztetve lett Cseh Emil ellenszenvére, s most a kártyázás sem folyt, Quirini el akart a vendéglőből távozni, de a szándékának kivitelében Cseh Emil és társai által több ízben feltartóztatott, szóváltás fejlődött ki, e pillanatban az esetleges szükség esetére 1/21 órára oda rendelt Ráduly János és Zakariás György pénzügyőri fővigyázók a melléjük rendelt Benkő Lajos, Bitai János és Kovács József pénzügyőrökkel felfegyverkezve a vendéglő szobába léptek, és Zakariás György a társa Quirini Kálmánt körülvevő személyeket a törvény nevében felhívta, hogy Quirini Kálmánt szabadon távozni engedjék, úgy de Cseh Emil felbőszülve egyik kezével megragadta Ráduly tegyverét, másik kezével Zakariást torkon ragadta, míg ismét ennek tegyverét Jancsó Géza és Kovács Dániel városi polgárok fogták meg: végre be lett bizonyítva, hogy ezen dulakodás közben a dulakodók az utcára kikerültek a setét tornácra, hol Cseh Emil Benkő pénzügyőr tegyveréhez kapott, mit az e pillanatban a szobából kijövő Quirini K. észrevezte, saját beismerése szerint is Cseh Emilt kardjával ütlegelte.

Ily tényállás után persze Quirini Kálmán és társai ellen súlyos testi sértés, és a polgárok ellen hatóság ellenes erőszak büntetvéért lett vád emelve — Cseh Emil tudvalevőleg szolgabíró helyettes volt — és megindult a vizsgálat. Cseh Emil grata persona volt Vásárhelyen, míg tudvalevőleg a pénzügyőri intézménnyel még nagyon sok ember nem tud megbarátkozni. Ezek folytán a szegény pénzügyőrök védőt Vásárhelyen részben nem kaptak, részben nem mertek venni mignem Brassóba jöttek védő után. Egyik brassói ügyvéd nem sajnálva a fáradságot, nem időt és pénzt, elvállalta a pénzügyőrök képviseletét és a megtelt termekben a végtárgyalás több napot vett igénybe. Az első és második bíróság Quirini Kálmánt a súlyos testi sértés büntetvében bűnösnek mondá ki, társai azonban felszabadultak. A kir. curia azonban Quirini K. képviselőjének rendkívüli felülvizsgálati kérelmére mindkét alsó ítéletet megváltoztatta és Quirini Kálmánt is a súlyos testi sértés büntetvének vádjá és következményei terhe alól teljesen felmentette. A hatóság elleni erőszak büntetvé alól mindnyájan fel valának már első bíróság mentve. A kir. curia kimondá indokában, hogy Quirini K. a veszélyezve körülvevett pénzügyőri személyzet oltalmára közbe lépni és annak védelmére a mutatkozott szükséghez képest tegyverét használni nem csak jogosított, de köteles volt, cselekménye tehát a btk. 79. §. szerint nem esik beszámítás alá.

Ezen kuriai ítélettel be van fejezve ama nagy port fetvert ügy és szolgáljon ez ítélet tanuságul mind azoknak, kik nem barátkoztak még meg a gondolat- tal, hogy a pénzügyőr hivatalos kiküldetésében ép oly sérthetetlen mint a csendőr, vagy a katona. Hogy miképp fogják a pénzügyőr urak és főleg a pénzügyi-

S vajjon mi célja van az oroszoknak Herat tervezett elfoglalásával? Ez utóbbi kérdést épen most magyarázta meg Vámbéry Ármin az angoloknak. Herattal India kulcsát akarja kezébe keríteni, hogy kinyitván vele a Boland vagy a Khajber-szorost, elvegye az indiai északárságot, s azáltal második vagy harmad-rangu hatalommá szállítsa le Nagybritanniát.

És milyen sajtáságos, az európai continens népei ebben egyedül az angol érdekek veszélyeztetését vélik látni; pedig a meddig csak a történelem vissza tud emlékezni, Ázsiából jött mindenik hódító Európa földréjére. Azon kőkorbéli lakókat, kiktől a dán konyhahulladékok származnak, s kik a sírhalmokat dolmeneket és cölölepítményeket emeltek, az Ázsiából bevándorló árjak első raja, a kelt nép irtotta ki, vagy igazta le. Azután jöttek a thrákok, pelagok, majd a germanok, szlávok stb. Még később a hunok, avarok, magyarok, tatárok, osmanok, mind Ázsiából.

Minő tanulság vonható le mindezekből? Az, hogy ha egykor a minden oroszok, kozákok cserkeszek, turkmanok, kirgisek, valamint a még ezentul leigázandó perzsák és afghánok ez árja, fél Ázsiával és fél Európával a berlini kongresszuson kapott fricskákért boszuhadjáratra indul, és a Tchernajeffek, Skobelevék et cons. Berlinen és Bécsen át keresik az utat Konstantinápolyba; eljöhet az idő azon találkozásra, melyet Polyt képviselő helyezett kilátásba — Philippinél... A nagyszabású »jugum claudinum« (quod Deus avertat) Ázsiába készül Közép-Európa népei számára. Az orosz terjeszkedés fekete pontokat jelez; hogy valóságos viharra kifejlődnek-e, ez a jövő titka.

niszterium meghálalni képviselőjüknek nemes önfeláldozó és sikeres tettét, azt nem tudjuk, de remélhető, hogy a kiérdemelt jutalom nem fog elmaradni.

T a n ü g y.

Visszatekintés a brassói magyar népoktatás multjára. (Vége.)

A fennvázolt helyzet mellett, a szentesített országos törvény alapján, tehetett-e egyebet a központi kormány és annak helybeli közege, mint hogy községi iskolák állítására sürgesse Brassó közönségét.

Brassó város közönsége 1869-ben megalakítja az iskolatanács tagok választását; indokolván eljárását azzal, hogy kebelében nincs és nem is lesz községi iskola. Mellékesen azt is állítja, hogy az 1868. évi 38. t.-cz. Erdélyt nem kötelezi, erősségül hozván fel erre az 1868. évi XLIII. t.-cikket és a Leopoldi ok-evelet.

Hosszas tárgyalás után azonban megalakul úgy az iskolatanács, mint az iskolaszék. Minek folytán boldog emlékü Eötvös miniszter elrendelte, hogy Brassóban annyi községi iskola állíttassék, a mennyire szükség van. Ugyanakkor a miniszterium előtt állott néhai Kászoni István, összesen 166 bolonya-városrészi polgár részéről az iránti kérelme, hogy miután Brassó-Bolonya külvárosban, több mint 2000 lélek lakhelyén elégséges népiskola nincs, állíttassék egy felekezetenélküli A magas miniszteri rendelet úgy szólt, hogy egyebek közt állíttassék fel Bolonyában egy községi iskola. Brassó város hatósága azon rendelettel szemben egyfelől a képviselőházhoz folyamodott, másfelől elrendelte, hogy a bolonyai kérelem aláírói hallgattassanak ki rendőrileg. A képviselőház a panaszt nem vette tekintetbe.

A kérdésben azonban az egész bolonyai kérelem, csak másodrendi fontossággal bírt.

A dolog lényege a körül fogott, hogy 5387 iskolakötelestől csak 2175 járt iskolába; minélfogva a város arra volt utalva, hogy nem egy, hanem több községi iskolát állítson.

Ez értelemben ujitotta meg Pauler miniszter Eötvös báró rendeletét kétszer, és az ellen tiltakozott Brassó város iskolaszéke.

A községi iskolák felállítása érdekében ily irányban folytatott tárgyalásnak hivatalos menete csak akkor szakadt meg, midőn Réthi tanfelügyelő, e küzdelmes tárgyalásoknak erélyes vezetője, az 1873. évben Brassóból Hunyadmegyébe távozott.

Távozásával azonban a kitűzött cél iránti törekvést örökül hagyta azon időben az együvé tartozás érezte által szorosán összetartott magyar társadalomra. S ennek akkori vezérférfiai hazafias buzgalommal karolták fel a megszakított munkát, s a rendelkezésükre állott eszközök és módok felhasználásával törekedtek az ügy iránti nemes érdeklődésüket és jóakarukat érvényesíteni.

A brassai róm. kath. főgymnasium nyilvános vizsgálatainak rendje az 1884/5-iki tanév végével.

A nyilvános vizsgák következő rendben fognak a muzeum termében megtartani: Junius 5-én és 6-án szóbeli érettségi vizsga. Junius 18-án délelőtt 8 órától 12-ig az I. osztály hittan és földrajz; délután 2—6-ig V., VI., VII. oszt. latin és görög nyelv. Junius 19-én d. e. 8—12 a II., d. u. 2—6 III., IV., 20-án d. e. 8—12 I. oszt. latin, magyar és német nyelv. d. u. 2—6 IV., V., VI. hittan, történet. 22-én d. e. 8—12 II., III. hittan, földrajz, történet; d. u. 2—6 V., VI., VIII. magyar és német nyelv. 23-án d. e. 8—12 III., VII. physica, VII. mathesis; d. u. 2—6 VII. hittan, történet és bölcsészet. 24-én d. e. 8—12 I., II. szám- és mértan; d. u. 2—6 IV., V., VI. természetrajz, V., VI. mathesis. 25-én d. e. 8—12 III., IV. szám- és mértan.

Junius 28-án délután 4 órakor zárünnepély és a jutalmak kiosztása. Jun. 29-én d. e. 1/8 órakor ünnepeles »Te Deum«, melynek végével a bizonyítványok és tanodai értesítők kiosztatnak. A nyilvános vizsgákra és zárünnepélyre a t. cz. szülők és az intézet barátai tisztelettel meghívattak. A jövő tanév szeptember 1-én veszi kezdetét. — Brassó, 1885. május 16-án. Az igazgató ság.

A brassói állami alsófoku ipariskola vizsgarendje az 1884—85-ik tanévben. Junius 3-án 7—9 óráig; az előkészítő C. osztály, ugyanakkor az előkészítő F. osztály az állami polgári iskola helyiségében. Junius 4-én esti 7—9 óráig; az előkészítő E. osztály, ugyanakkor: az 1-ső A. osztály a belvárosi áll. elemi leány iskola helyiségében. 7-én d. e. 9—1/2 11 óráig; az előkészítő A. és D. osztály, ugyanakkor: az 1-ső A. osztály; 7-én d. e. 1/2 11—12 óráig az előkészítő B. osztály, ugyanakkor: a 2-ik és 3-ik osztály, az állami polgári iskola helyiségében; 7-én reggeli 9—12, dél után 3—5 és 8-án d. e. 8—12 óráig a jövő tanév folytán felszabadulandó tanoncok kézimunkái ki lesznek állítva a már említett polgári iskola helyiségében a »Nap«-nál. Ugyiszintén ezalatt a tanulók rajz- és írásbeli dolgozatai megtekinthetők. A vizsgákra az iparos mestereket valamint a tanügy más barátait ezennel meghívja az igazgató ság.

Küküllőmegyék.

Segesvár, 1885. május 28.

Tekintetes szerkesztő ur!

Becsés lapjában jelzett méhész-egyleti alakuló közgyűlés f. hó 26-án szép számu érdeklődők jelenlétében megtartott, mely gyűlésre az erdélyrészi okszerű méhész-egylet választmánya Szentgyörgyi Lajos főtitkár leküldötte, hogy itt az okszerű méhészeti ismertetése által ez eszmének minél több harcost szerezzen.

A tanítói közgyűlésen Gábor Dénes indítványa folytán, a méhész-egylet megalakítására vonatkozó eszme mind jobban-jobban terjedt, s midőn az ügynek élére a minden köz- és nevelésügyért lelkesedő Horváth László kir. tanfelügyelő állott, akkor már bizonyosok voltunk abban, hogy ezen nemes indítvány megtestesülve fog a közönség közé lépni, s minél tovább annál nagyobb tért hódítani.

Mielőtt a megalakulás megtörtént volna, korelnök Horváth László felhívása folytán Szentgyörgyi Lajos méhész-egyleti főtitkár a megjelent tagokkal megismertette a méhész-egylet célját és szükségességét, s az alapszabályok értelmében kifejtette azon körülményt, hogy a megalakítandó egylet, a Kolozsvárt székelő erdélyrészi méhész-egylet fiókjaként kell hogy szerepeljen, s minden tag 5 évi kötelezettséggel évente 1 frt tagsági díjt fizet, — de ezzel szembe a főegylettől megalakulása után 10 kosár méhet kap, mely a méhészeti terjesztésére alapul szolgáljon. — Szentgyörgyi Lajos igen szépen kifejtette a méhészeti terjesztésének hasznosságát és annak áldásos voltát, melyre felolvasta az erdélyrészi okszerű méhész-egylet alapszabályait is, mely a mi viszonyunkhoz való módosítással elfogadtatván, a fiók-egylet megalakultnak nyilvánított.

A megalakulás után elnök ajánlata folytán gr. Bethlen Gábor köztiszteletben álló főispánunk egyhangulag védnöknek választott meg. Elnöknek Szoboszlay Károly erélyes alispánunk, alelnöknek Rohn Nándor, pénztárnoknak Kispál Gábor, titkárnak Gábor Dénes választottak meg szintén közfelkiáltással. — Ilyen tisztikar mellett, elég biztosítékunk van arra nézve, hogy az egylet minél tovább, annál inkább virágozni fog. A tisztikar megválasztása után még 12 központi és 12 vidéki választmányi tag választott.

A gyűlésnek igen szép momentumát képezte az, midőn Horváth László kir. tanfelügyelőt, a közügyek és a nevelés terén szerzett érdemei elismeréséül egyhangulag tiszteletbeli elnöknek választották meg, mely megérdemelt kitüntetés az érdelem meleg hangján köszöntötte meg a gyűlés tagjainak. — Szentgyörgyi Lajos főtitkár pedig ezen egylet megalakulása körül szerzett érdemeiért tiszteletbeli tagnak választották meg.

Igy folyt le az erdélyrészi méhész-egylet N. küküllőmegyei fiókjának alakuló közgyűlése, s megvagyok győződve arról, hogy a szép kezdet kiváló eredményt is fog felmutatni, mert az élén oly egyének állanak, mint gr. Bethlen Gábor főispán, Szoboszlay Károly alispán s Horváth László kir. tanfelügyelő, kik minden nemes ügy iránti érdeklődésük által a sikert jó előre és biztosítják. —g.—

Üres fellegek.

Hétfalu, 1885. május 28.

«Uram őrizz hótalan téptől» szokták mondani az öreg csángó atyafiak. kik tapasztalásból tudják, hogy a rendetlen időjárásnak szomorú következményei vannak. Az idén még nem volt «becsületes esőnk». Az őszi vetéseknek egy részét ki kellett szántani, a tavaszi gabonák sem épültek, a növényzet mindenütt hervatag, a réteken nincs egy arasznyi fű s mindenkinek van oka aggódni: mit eszünk, mivel ruházkodunk! A fellegek jönnek-mennek s nem nyújtnak semmi vigasztalást mint a bibliai pap és levita. «Bizony a mi bűneinkért ver az uristen» mondogatják a jámborok. S ha kérjed, miféle bűnök volnának ezek, kész a felelet: hunezfut lett a világ.

Ily üres fellegeknek tekintik a brassómegyei magyar prezbiteriumok azon ösztöndíjakat, melyeknek elnyerésére pályázatot hirdet a főkonzistorium. Lásuk, hány magyar tanuló juthat a 18 ösztöndíj valamelyikének birtokába?

Van két 400 és öt 300 forintos ösztöndíj «evangelikus szász tanulók» számára. Első üres felleg. Van három 400 és hét 300 forintos ösztöndíj. Ezeket csak német egyetemeken, Ausztria-Magyarországon kívül lehet elnyerni. Ez is meglehetősen üres felleg.

Van végtére még egy 300 forintos ösztöndíj «szász evangelikus» tanulók javára. Ez is üres felleg. Ezer szerencse, hogy az újfalu harangozó nem halotta ezt a históriát, mert kikelt volna mindjárt azon mese elbeszélésével, midőn a székely lány a királynak ajándékba vitt galambokat a királyi tornácban rosta alá borította s midőn megmutatta, ezek el is repültek. Ajándék, nem is!

Igy vonulnak tova évente a magyar ág. ev. tanuló feje fölött az ily természetű üres fellegek. A körözött pályázathirdetés tudomásul, de fájdalom igénybe nem vétethetik.

E visszas állapotoknak meg vannak természetes következményei.

Ha népünk kitűnő tehetségű fiai a szülék szégyensége miatt nem készülhetnek papi pályára mint az ösztöndíjas szász tanulók, azon egy cseppet se csodálkozzék senki, még az egyházi hatóság se, mely e tekintetben még annyit sem lendített, hogy fiaink theologiai tanulása ne külföldi német egyetemen, hanem bár hazánk magyar főtanodáin megkönnyíttessék. Jámbor ohajtás!

Ennek következménye az, hogy magyarhoni papok foglalják el a megüresült papi állomásokat és soha többé nem fog előfordulni az az eset, hogy szász nemzetiségű theológusok nyerjék meg e vidék magyar lutheránusainak rokonszenvét. Most itt lejárt örökre a felekezeti elzárkózottság s uralkodóvá lett a magyar nemzeti érzület. Most nem tudakozza népünk, hogy miféle vallása az az iskola, hanem azt, hogy oleson tanulhatnak-e ott fiai. Tessék megnézni, jelenleg nem az a brassói lutheránus szász, hanem a katolikus és nagy-enyedi református magyar iskolákban vannak e vidék tanulói és könyv és pénztutalmakban is részesülnek. Hol van az a szász iskola, hol népünk tanuló fiai egész éven ingyen kapnának kenyeret? Ime nyolcz csángó lutheránus tanuló részesül e jótéteményben a nagy-enyedi ref. főtanodán s oly atyai gondot fordítanak rájuk azok a ref. tanárok, mintha saját hitfelekezethez tartoznának. Áldja meg őket ezért a magyarok istene!

A szeretet szeretetet szül. Lám ez a lutheránus nép is szereti a székely tanítók és tanítónőkkel tölteni meg állomásait.

Ha vannak üres fellegek ott, hol nem kellene lenni, hála az égnek, vannak áldást nyújtó fellegek is még pedig onnan jövőök, hol éber figyelem és meleg szívvel kísérik népünk nemzeti küzdelmeit.

Tömösi.

Az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület alapszabályai.

I. Az egyesület czime.

1. §. Az egyesület czime: »erdélyrészi magyar közművelődési egyesület,« mely czim egyuttal az egyesület pecsétjének körirata is.

A pecsét: A volt Erdély czimere Magyarország czimerébe foglalva. Az egyesület székhelye Kolozsvár, hivatalos nyelve a magyar, működési köre kiterjed Alsó Fehér, Beszterce-Naszód, Brassó, Csik, Fogaras, Háromszék, Hunyad, Kis-Küküllő, Kolozs, Maros-Torda, Nagy-Küküllő, Szeben, Szilágy, Szolnok-Doboka, Torda-Aranyos és Udvarhelymegyék, Kolozsvár és Maros-Vásárhely szab. kir. önálló törvényhatóságu városuk területére.

II. Az egyesület célja.

2. §. Az egyesület célja működési körében a hazafiágnak fejlesztése nemzeti irányu művelődés által.

III. Az egyesület eszközei.

A) Közművelődésiek: 3. §. Egyházak segítségével, esetleg létesítése; népkönyvtárak és olvasókörök alkotása; hazafias iratoknak magyar, német és román nyelveken való terjesztése; megfelelő irányban működő hazafias erőknek az egyesületbe bevonása, vagy legalább is a kölcsönös támogatás kapcsolatába hozatala s mindazon törvény által megengedett intézkedések, melyek a 2. §-ban jelzett cél előmozdítására szolgálnak. Az ovodák, nép- és polgári iskolák létesítése a vallás és közoktatási m. kir. miniszteriumhoz előzetesen beterjesztendő.

B) Közvagyonosodásiek: Központi és vidéki pénztintézetek és közgazdasági (iparfejlesztő, fogyasztó s ilyenmü) egyletek alakítása és gyámolítása. A központi és vidéki pénztintézetek és közgazdasági egyletek részére annak idején külön alapszabályok készítenők, a melyek jóváhagyás végett az illetékes helyen bemutatandók.

IV. Az egyesület vagyoni forrásai.

4. §. A célz anyagi eszközeiül szolgálnak: a) örökös és alapító tagok alapítványai; b) rendes, pártoló és gyámolító tagok díjai; önkéntes adományok és hagyományok; d) gyűjtések; e) jótékonycélú előadások és engedélyezett sorsjátékok bevételei; f) az alapítandó pénztintézetek alapszabályaiiban az egylet javára kitűzött járulékok.

V. Az egyesület tagjai.

5. §. Az egyesület tagja lehet: a magyar korona erületén törvényesen fennálló minden testület s a magyar állam kötelekébe tartozó minden férfi és nő, ha felvételüket az igazgató választmány egyenesen meg nem tagadja. Sem a felvétel, sem az elutasítás nem indokolandó. Külföldiek tagokká csak a belügyminiszterium engedélye alapján lehetnek.

Az erdélyrészi néptanítók tagsági díj nélkül is lehetnek rendes tagok.

Az egyesület tagjai: a) tiszteleti tag, a kit a közgyűlés az egyesület körül szerzett érdemeiért választásával kitünteti.

b) Örökös tag mindazon jogi személy vagy testület, mely legalább 500 forint alapítványt tesz s ez alapítványt öt év alatt lefizeti.

c) Alapító tag, ki alapítványként egyszer s mindenkorra legalább 100 forintot készpénzben, ova-dekképes értékpapírban vagy kötvényben befizet. A befizetés legkésőbb 5 év alatt történik; addig évi 5% kamat fizetendő. E tagsági jog életfogytig tart. Az alapítványok csonkítatlanul törzsvagyon gyanánt kezelhetnek s csak kamatait fordíthatni az egyesület céljaira.

d) Rendes tag, ki magát a taggyűjtő-íven aláírásával 6 évre évente 2—2 forint fizetésére kötelezi, vagy a ki ugyanezen időre egyszerre 10 forinttal megváltja e kötelezettségét.

e) Pártoló tag, ki aláírással legalább 3 évre évente egy forint fizetésére kötelezi magát. A d) és e) alatti befizetés félévi részletekben előre történik.

f) Gyámolító tag mindenki, a ki az egyesület javára elismervény mellett legalább is 10 krt ad.

A közönség köréből. *)

Nyílt kérdés

tiszteletes Moór Gyula urhoz, a brassói ág. hit. ev. magyar egyház lelkészéhez.

Engedje meg tiszteletes ur, hogy egyházközségünk érdekében itt a nyilvánosság előtt egy kérdést intézhessék.

A kolozsvári «Magyar Polgár» május hó 24-iki számában «Egy hétfalusi evang. pária» aláírással egy czik jelent meg, a melyben egyházunk is érintve van.

Ott többek között az is mondatik, hogy a brassói bolonyai magyar leányegyház önállósítási kérvényét visszavonta.

Minthogy nekünk erről semmi tudomásunk sincs, bátorkodunk kérdezni tiszteletes urtól, vajjon olvasta-e a kérdéses czikket? De ugyanakkor kérnök, ha volna szives az iránt is megnyugtató, mennyiben igaz ezen állítás és egyáltalában hogyan áll önállósításunk ügye jelenleg. Ebbeli választát kéri

Brassóban, 1885. május 27-én

Egy egyháztag.

Helyi és vidéki hírek.

Az erdélyrészi magyar kulturegylet f. hó 14-én tartja alakuló-közgyűlését. A miniszterileg jóváhagyott alapszabályok közlését ma kezdtük meg.

Hirtelen halál. Neurihrer Sándor, a sétatéri kavéház derék bérlője, a ki városunkban általános tiszteletnek örvendett, f. é. május hó 30-án este tíz óra tájban hirtelen meghalt. Még este kilenczkor vigan mulatozott vendégeivel, később szívzselhűdésben már halva volt. A megboldogult 57 éves volt, nőt s hat gyermeket hagyott hátra. Temetése általános részvét mellett f. hó 1-én ment végbe. A temetésen városunk közönségének disze, polgári s katonai honorációrok jelentek meg. A gyászszertartást Möller Ede apátplebanos az összes helybeli kath. papok segédlete mellett végezte. — Béke a megboldogult hamvaira.

Trefort Ágost nagytudományu közoktatási miniszterünket a magyar tudományos akadémia elnökévé választá! — Eötvös méltó utóda a közoktatásban egyszersmind méltó utóda az akadémia elnöki székén is. — Éljen Trefort Ágoston!

Erdélyrészi ref. püspök. Az erdélyi reform. egyházi közgyűlés báró Kemény Gábor közlekedési miniszter elnöklele alatt május hó 30-án választotta meg az új püspököt. — A választás titkos szavazással történt. — Szász Domokos helyettes püspök 151 szóval Kovács Ödön 43 szavazata ellenében püspökké választott. — Szász Domokosban az erdélyi ev. ref. egyház előbbi nagy püspökjeihez méltó új püspököt kapott. Reá búsze lehet egyháza. — Üdvözljük szívből az új egyházfőt.

A szolnok-dobokai gazdasági egyesület f. évi szeptember 6-án Déesen és szept. 13-án Bethlenben eke- és szántásversenyt rendez, melyben részt vehet minden kisbirtokos személyesen vagy annak cselédje a birtokában levő bármely rendszerű egyes ekével. Jelentkezni egy héttel a verseny előtt az elnökségnél kell. Díj 6 ezüst érem osztatik ki, ezenkívül az első díjhoz 5 forint, s a másodikhoz 2 forint pénztutalom járul. —

Rablógyilkossági kísérletek Beszterczen. Két oláh ficsor merész rablógyilkossági kísérletet követett Beszterczen csütörtökről péntekre virradólag. Fialat volt még mind a kettő, s koruk merészségével belopóztak Knales parasztgazda ruha-utcai lakására, hogy pénzre tehesse nek szert, a minek nagy szükében voltak. Azelőtt a kiszemelt áldozat szolgálatában állottak s így háztája minden zege-zugát jól ismerék. Beérvén oda, hol vágyaik czélpontja volt, az egyik megmotoszkálta a gazda övét, melyet ez éjjelre pénzestül párná alá szokott tenni, míg a másik az ajtónál örködött. Ám a kaparászás nem ment minden zaj nélkül, a gazda és neje fölserkentek, s az erőteljes paraszt egy pillanat alatt legyurta az övében kapirgáló tolvajt. Erre az ajtónál örködő büntárs is beugrott s a fejszével nagyot ütött a gazda fejére. De a gazda életpárja sem volt rest, s egyetlen fegyverével: a nyelvével odakünn olyan lármát csapott, hogy a szomszédok elősiettek, s elég korán arra nézve, hogy a gazdokat, kiknek egyikét a gazda, bár fején több fejszeapás sebe tátongott, még mindig lefogva tartotta, guzsba köthessék, s az igazgárszolgálatás embe-reinek kezeire szolgáltatassák.

Postasikkasztás. Kubanek József szezckovitz postamester — mint Brünnből távirják — a kincstár kárára 3000 frtot sikkasztott.

Ingtalanok birói árverezése junius hó 6-ág.

Brassóban a kir. telekkönyvi hivatalban. Junius hó 5-én d. e. 9 órakor Spuderka Iuon Dumitru és neje Máriának, Bolgárszékben 992. hsz. a. levő házuk és kertjük 365 frt kikiáltási ár mellett; junius 6-án d. e. 9 órakor Tokana Iliánának Bolgárszékben 791. hsz. a. levő háza 360 frt kikiáltási ár mellett; birói kiküldött Nemes Péter kir. közjegyző.

Almásmezőn a község házában. F. évi junius 6-án d. e. 9 órakor Popa I. Iuon és neje Bukurának az almásmezői határon levő ingatlan birtokuk 84 frt kikiáltási ár mellett; az árverést a zernesti jbság megbízottja fogatosítja.

Felelős szerkesztő: Szerényi József.

Kiadótulajdonos: Alexi könyvnyomdája.

HIRDETMÉNYEK.

Kiadó szállások.

Bolonyában, mester-utcza
333. szám alatt
emeleti és földszinti kisebb-nagyobb szállások
kiadók
és azonnal elfoglalhatók.
(107) 9-12

Szám 49./1885. (135) 1-3
v. k. b.

Hirdetmény.

A brassói belvárosi Szenthárom-
ságról címzett gör.-kel. egyház va-
gyonkezelő bizottsága a Brassó Ka-
talin-utczai 69. házszám alatt fekvő
iskolaházat kijavíttatni és átalaki-
tani szándékozik.

Az ez iránti költségek a bizott-
ság jegyzője, árvaszéki úlnök *Mun-
teanu I. Jordán-nál* betekintheő köl-
ségelőirányzat és feltételek szerint
677 forint 16 krral vannak megál-
lapítva.

Erről vállalkozók ezennel azon
megjegyzéssel értesítetnek, hogy a
10 százaléknyi bánatpénzzel ellátott
írásbeli ajánlatok folyó évi **junius**
hó 16-áig alóli gondnokságnál
beadhatók.

Brassó, 1885. május hó 30.

A vagyonkezelő bizottság megbízásából
a gondnokság:

Langer Tamás, Munteanu I. Jordán,
gondnok. gondnok.

2068./1885. számhoz. (134) 1-1

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói királyi törvényszék mint
telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy
Fortleff Gottlieb végrehajthatónak Tokanie
Iliana végrehajtást szenvedő elleni 149 frt
40 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti
végrehajtási ügyében a brassói kir. tör-
vényszék területén lévő, a brassói 2995.
számu telekjegyzőkönyvben A + alatt fog-
lalt 3492. helyrajzi sz. fekvőre az árverést
360 frtban ezennel megállapított kikiáltási
árban elrendelte, és hogy a fennebbi meg-
jelölt ingatlanok 1885. évi **junius** hó 6-ik
napján délelőtt 9 órakor ezen kir. törv.-
szék tlkvi irodájában megtartandó nyil-

vános árverésen a megállapított kikiáltási
áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az
ingatlanok becsárának 25%-át készpénz-
ben, vagy az 1881. évi LX. törvénycikk
42-ik §-ában jelzett árfolyammal számi-
tott és az 1881. évi november hó 1 én
3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri
rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes
értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni,
avagy az 1881: LX. törv.-cikk 170. §-a
értelmében a bánatpénznek a bíróságnál
előleges elhelyezéséről kiállított szabály-
szerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Brassóban, 1885. évi márcz. hó
14-ik napján, a kir. törvényszék mint te-
lekkönyvi hatóságnál.

Deési, elnök. Torday, jegyző.

Szám 2112./1885. (b. m.)

Hirdetmény

a III. oszt. kereseti-adó bevallások benyújtását illetőleg.

Miután a folyó évi január hó
6-án 34.1885. szám alatt a kereseti
adó bevallások benyújtása iránt kelt
hirdetményben foglalt felhívásnak a
III-ik osztályu kereseti-adó alá tar-
tozó adófizetők nem valamennyien
feleltek meg, az 1883. évi 44. tör-
vénycikk 15. §-sa értelmében mind-
azok, kik a kereseti adó III-ik osz-
tályába tartoznak, u. m: gyárosok,
kereskedés és iparúzők, bérlők stb.,
általán mindazok, kik valamely ha-
szonjövödelmező üzletet folytatnak,
illetőleg ujonan megnyitottak és az
után az 1884. évi adókiivetés alkalmá-
val a három: 1884., 1885. és
1886. évre nem adóztattak meg, —
ezennel felhívattak, az általuk kiál-
litandó adóbevallásokra szükségelt
adóbevallási ivatek a városi adóhi-
vatalnál haladéktalanul át-
venni és a kiállított adóbevallások-
kat 8 nap alatt, azaz legkésőbb
f. é. **junius** hó 3-ikáig ismét be-
nyújtani.

Azon adózókra nézve, kik adó-
bevallásukat ez ufolagi határidő alatt
is benyújtani elmulasztják, adójuk
hivatalból fog kiszabotni.

Brassó, 1885. május hó 25-én.

(131) 3-3 A városi adóhivatal.

133 2-2

Fürdőmegnyitási hirdetmény.

Bolgárszegben, a gőzfürdőn felül, az ugyne-
vezett Vasilache-féle kertben, a Popovits A.
András ur tulajdonát képező fürdőintézet, mely-
ben *meleg kádfürdőkön* kívül két elkülönített
tág vizmederben *zuhannyal ellátott kellemes*
hidegfürdő is van, e lólyó évi junius hó 1-én,
a nyilvános használatnak átengedtetik, melynek
minél gyakorabbi látogatására a t. cz. közönséget
tiszteletteljesen felkéri

a gondnokság.

1885

MEGHIVÁS.

A FOLYÓ ÉVI ORSZÁGOS KIÁLLITÁS ALKALMÁBÓL.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

V. YÁCZI KÖRÜT 80. BUDAPESTEN és VÁCZI KÖRÜT 63.

SAJÁT, KÜLÖN É CZÉLRE ÉPÍTETT HELYSÉGEIBEN,
EGY BENDKIVÜL DUSÁN ELLÁTOTT

GAZDASÁGI GÉP-KIÁLLITÁST

RENDEZETT BE,
melynek szives megtekinté-
sére az érdeklődők
tisztelettel meg-
hívattak.

1885

Az első magyar

gyapjamosó- és bizományi részv.-társaság

BUDAPESTEN,

mely 1869-ben nevezetes gazdák és kereskedők által, a hazai gyapju elő-
nyösebb értékesítése érdekében alapítottatott, az ez évi idény beálltával ajánlja
gyapjutermelek és gyapjukereskedőknek

az intézet szolgáltatát, mely a külföldi legnagyobb gyapjamosó intézetek elismert
módszere után van berendezve, és mely mint ilyen, eddig a fővárosban Buda-
pesten egyedül létezik, — igénybe venni.

Intézetünk tizenhét évi fennállása óta, legkitünőbb, kifogástalan mosás és
szakszerű kezelés által sikerült, az általunk mosott gyapjunak, a kül- és belföld
minden gyári helyén oly hírnevet szerezni, hogy ez mindenütt előnnyel vásárol-
talik. — Nagyszabásu intézetünkben évenként 100.000 métermázsza gyapju mo-
sása eszközölhető. tehát azon helyzetben vagyunk, hogy bármely mennyiségben
hozzánk érkező gyapjut — a legnagyobb tolongásban is — lehető legrövidebb
idő alatt moshatjuk és — széleskörű összeköttetésünk folytán — a lehető leg-
magasabb áron gyorsan eladhatjuk.

Öndicsekedés helyett csak megemlítjük, miszerint hazánk legnagyobb gaz-
dái- és gyapjukereskedőtől kezdve a legkisebbekig, még pedig tulnyomó részben
vállalatunk kezdetétől fogva, évenként szakadatlanul tiszteltetünk meg gyapju-
küldeményekkel és számtalan elismerő nyilatkozat birtokában vagyunk, melyek
a kielégítő értékesítést igazolják és melyek eredetiben nálunk megtekinthetők és
ezekről másolatokat szivesen küldünk.

Mosásunk és kezelésünk kitünő módszere az által is elismertnek tekin-
tendő, mivel a londoni, bécsi, és philadelphiai világkiállításon a szakbizottság
által és a győri, biharmegyei, szegedi, s.-a.-ujhely, székesfehérvári, és trieszti
kiállításokon arany érem és elismerő oklevéllel tüntettetett ki.

Elvállalunk igen jutányos feltételek mellett mindennemű gyapjut gyárszerű
mosásra és bizományi eladásra, esetleg e-ak bizományi eladásra.

Kívánatra a hozzánk gyárszerű mosásra küldendő gyapju részére üres
zsákokat ingyen kölcsönzünk, mérsékelt kamat mellett kívánatra előleget nyuj-
tunk és nálunk raktározott gyapjuért raktárdíj és biztosítási illeték nem fizetendő.
Az által, hogy a bel- és külföld minden gyári helyén ügyes ügynökök ál-
tal képviselve vagyunk, nemcsak a gyárilag nálunk mosott gyapjut, hanem csak-
is bizomány eladás végett hozzánk küldött mindennemű hátonmosott, zsrban
nyírt, bőr- és timárgyapjut gyorsan s legmagasabb árak mellett adhatjuk el.

A vasut- és gőzhajó-állomásokhoz érkezett gyapjuküldemények átszállítását gyá-
runkba teljesítjük és kérjük a küldeményeket pontosan cégünkre:

Első magyar gyapjamosó- és bizományi részvénytársaság Budapestén ezimezni.

Az osztályozás és mosás sorrendben és gyorsan történik és a legcsekélyebb meny-
nyiség is szigoruan elkülönítve mosatik.

Miután a vevő részéről a gyapju átvételét, a gyapju drát és az elszámolást azonnal
megbizónk kezeihez juttatjuk.

Kívánatra bő felvilágosítás készséggel adatik és kimerítő programok díjmentesen küldetnek.

Igazgatóság:

Visontai Kovách László, elnök.
Hanover Miksa, alelnök.
Karsai Albert,
Forrai Henrik,
Kuh Károly, vezérigazgató.

Felügyelő-bizottság:

Muslay Sándor, elnök.
Cséry Lajos,
Huszár István,
Nádasy György.

Minden kívánt felvilágosítás városi irodánkban Neugebauer Gyula urnál, Károly-körút
3. sz. Huszár-féle házban is készséggel adatik, hol programok is kaphatók.

(116) (Utánnnyomás nem díjaztatik) 3-3

NEIDLINGER G.
Brassó, nagy-utca, 492. szám alatt.

NEIDLINGER G.
Brassó, nagy-utca, 492. szám alatt.

Az eredeti SINGER-féle varrógépek

— a világ legjobbjai, —

és egyszerű s tartós szerkezetük miatt minden más géppel
szemben előnyben részesülnek.

Brassóban valódi minőségben kapható egyedül

Neidlinger G.

(79c) 2-10

ozég raktárában: Nagy-utca, 492. szám alatt.